

ROAF POSTEN

Informasjon fra Romerike Avfallsforedling IKS // 2022

Du er viktigere enn du tror!

ROAFiD

Vi innfører et digitalt innbyggerbevis på våre gjenvinningsstasjoner.

Innbyggerne har talt

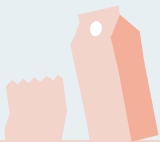
Resultatene av årets innbyggerundersøkelse.

Egen beholder til matavfall

Enebakk, Lørenskog og Rælingen er først ut.

INTERVJU: Ståle Grøtte, ordfører i Rælingen kommune // Gro Elvhaug, ROAF kundeservice Juleavfall // Julens åpningstider // Hva skjer med plasten du kaster i restavfallsposen?

97%

sorterer ofte eller alltid
papp, papir og kartong.

TAKK FOR INNSATSEN!

30%

synes det tar for lang tid
å rengjøre emballasjen
før resirkulering.

98%

vet at grønn pose er til
matavfall, men bare 69 %
sorterer ALLTID matavfall.

Vi har gjennomført en undersøkelse om kildesortering
av husholdningsavfall. Formålet med undersøkelsen
er å kartlegge hvordan innbyggerne tilsluttet ROAF
forholder seg til avfallssortering. **Side 8 og 9.**

Datainnsamling: Juli 2022. Et representativt utvalg av befolkningen over 20 år i følgende syv kommuner: Lillestrøm, Lørenskog, Nittedal, Rælingen, Aurskog-Høland, Enebakk og Gjerdrum. Totalt har 911 personer besvart undersøkelsen. Feilmarginene er mellom $\pm 1,4$ og $\pm 3,2$ prosentpoeng.

NB!

Ved innføring av egen matavfallsbeholder: Dersom du skal utvide avfallsskuret ditt, eller du har planer om å bygge et, ta høyde for at det kan komme opptil **fire beholdere** på sikt, så sørg for at du har god plass. Det kommer stadig nye krav og føringer fra myndighetene, så det er lurt å være litt i forkant.

ROAFPOSTEN 2022

ANSVARLIG UTGIVER
Romerike Avfallsforedling IKS

REDAKTØR
Line Lønseth Malmö

TEKST
ROAF og Createurene

DESIGN
Createurene

FORSIDEILLUSTRASJON
Createurene

TRYKK
07 Media AS

KONTAKT
Tlf: 40 00 29 79
kundesenter@roaf.no
www.roaf.no

Legg oss til på sosiale medier og få med deg nyheter, tips og råd fra ROAF.
facebook.com/roaf.no – instagram.com/dittroaf
Har du tatt et bilde du vil vi skal se? Tagg bildet med #dittroaf

KLIMAKOMPENSERT
PAPIR

Derfor er du viktigere enn du tror

Hvorfor må jeg få en ekstra avfallsbeholder kun til mat? Holder det ikke å bruke grønne poser? Jeg hjemmekomposterer, jeg har skur med plass til to beholdere, men må ta i bruk en tredje. Hvorfor det? Dette er spørsmål mange har stilt oss i ROAF, og jeg ønsker å svare her. Du, som betaler renovasjonsavgift, fortjener å vite hva vi driver med, og hvorfor.

Med krig og pandemi som bakteppe, har mange av oss møtt på ressursknapphet når vi trenger varer og tjenester. Det sier seg derfor selv at gjenbruk og materialgjenvinning er viktigere enn noen gang, og at de viktige ressursene som finnes i avfallet må brukes flere ganger.

Matavfall er en viktig ressurs – når det havner på rett sted

Men hva med matavfallet? Er vi ansvarlige for å gjenvinne det? Svaret er ja. Årsaken er et nytt lovkrav fra norske myndigheter om å gjenvinne mer, og kravet gjelder allerede fra 1. januar 2023.

Matavfall er et glimrende eksempel på sirkulærøkonomi i praksis. Av alt matavfall som sorteres korrekt i grønne poser kan vi produsere både økologisk biogjødsel til ny matproduksjon, og miljøvennlig biogass som erstatter fossilt drivstoff. Mange av våre renovasjonsbiler kjører på denne gassen. Visste du at en renovasjonsbil kan kjøre 96 meter på ett bananskall?

Kun halvparten av matavfallet ble i 2021 sortert korrekt i grønne poser på Nedre Romerike. Det er en gledelig økning på 8 % fra 2020, men fortsatt kastes nesten halvparten av matavfallet feilaktig i restavfallsposen og går til forbrenning som forurensere. Vi har med andre ord fortsatt en lang vei å gå for å nå målet om en ombruks- og materialgjenvinningsgrad på 65 % innen 2035. Innføring av separat beholder til matavfall blir avgjørende for å bringe oss nærmere dette målet.

Mindre svinn, enklere kontroll og økt bevissthet

Når matavfallsposene legges i samme beholder som restavfallet, blir alt hentet samtidig. Avfallet tømmes så i fabrikken vår, håndteres med hjullaster og skyves over på transportbånd for videre sortering i anlegget, før containeren med grønne poser fraktes til produksjon av gass og gjødsel. Det blir svinn med så mange ledd, og det sier seg selv at prosessen kan bli bedre.

Løsningen er en egen beholder til matavfall. Da vil matavfallsposene omlastes kun en gang, før transport dit

matavfallet blir til gass og gjødsel. Egen beholder vil også gjøre det mye enklere for våre renovatører å se om matavfall sorteres i grønne poser. Den nye beholderen på gårdsplassen blir en viktig påminnelse om hvor betydningsfull denne ressursen er, og den fortjener sannelig sin helt egne beholder.

Endringen vil for noen oppleves belastende, og flere vil oppleve at avfallsskurene man har bygd ikke er store nok. Dette beklager vi, men det nye lovkravet i Norge om å gjenbruke mer av matavfallet gjelder for alle kommuner i hele landet. Mange i Norge og i utlandet har gjort samme endring med gode resultater, og vi i ROAF vil bidra så godt som mulig. Jeg håper du også vil hjelpe til.

Hadde trengt 3,6 jordkloder

Jordas overforbruksdag kommer tidligere og tidligere hvert år. I år var datoen 28. juli, og resten av året forsyner vi oss rett og slett av jordas fornybare ressurser på kreditt. Dersom alle skulle hatt samme forbruk som oss nordmenn hadde vi trengt 3,6 jordkloder(!), og i Norge brukte vi opp vår andel av ressursene allerede 12. april i år, som var vår overforbruksdag. (Kilde: WWF Verdens naturfond)

Sånn kan det ikke fortsette, det tror jeg vi alle kan være enige i. Så hvordan kan du og jeg bidra til å snu trenden? Hvordan kan vi bidra til den sirkulære økonomien og en mer bærekraftig fremtid? Det aller enkleste tiltaket er kanskje å sørge for at avfallet vi produserer beholdes i kretsløpet så lenge som mulig, slik at vi i størst mulig grad unngår å ta ut jomfruelige materialer fra naturen. Vi må med andre ord sørge for korrekt kildesortering hver eneste dag, uansett hvor vi er. Et enkelt, men viktig miljøtiltak alle kan få til.

Derfor er du viktigere enn du tror.

Med vennlig hilsen

Syntyde Bjørke
Adm. dir.

ROAFiD

Første kvartal 2023 vil vi innføre ROAFiD på alle våre gjenvinningsstasjoner.

ROAFiD er rett og slett et digitalt innbyggerbevis som forteller oss at du bor i en av våre eierkommuner, og at du derfor har rett til å levere avfall og betale som privatkunde.

Innbyggerbeviset skal bidra til en mer rettferdig ordning for innbyggerne i våre kommuner, og sørge for at næringskunder og personer som ikke er bosatt i en ROAF-kommune må betale full pris for levering av avfall. Næringskunder og personer som bor utenfor våre eierkommuner betaler ikke renovasjonsgebyr, og skal derfor betale en høyere pris for levering av avfall. Dermed kan vi holde brukerbetalingen så lav som mulig for våre innbyggere.

Følgende avfallstyper er gratis å levere på alle våre gjenvinningsstasjoner:

- Farlig avfall
- Elektrisk og elektronisk avfall
- Hageavfall
- Klær/tekstiler
- Emballasje av glass og metall
- Papp, papir og kartong
- Gjenstander til ombruk

Hvordan fungerer det?

ROAFiD blir en løsning med mobilapp. Mobilappen vil kunne lastes ned fra

Apple app store (iOS) og Google Play (android). Påloggingen viser at du bor i en av ROAFs eierkommuner. Det vil tilbys en reserveløsning i form av et kort, for de som ikke har mulighet til å benytte den digitale løsningen.

NB! Det er tinglyst eier av boligen som må logge inn på ROAFiD først, for så å dele kvoten til andre i husholdningen eller til leietaker. Mer informasjon kommer.

ROAFiD er knyttet opp mot kundens eiendom via BankID, slik at alle våre innbyggere kan identifiseres på en trygg og sikker måte.

Alle må scanne sin ROAFiD på mobil når de ankommer gjenvinningsstasjonen.

EN LITEN HUSKELISTE FRA OSS TIL DEG NÅR DU SKAL BESØKE EN GJENVINNINGSTASJON

- Alt avfall må være **forhåndssortert**.
- Forhåndssortert avfall leveres i **gjennom-siktige** avfallssekker, én avfallstype pr. sekk.
- Avfall kan også leveres **løst** på henger/bil, bare sørg for at det er godt sikret.
- Sortert avfall skal legges i **riktig container** på gjenvinningsstasjonen – spør oss hvis du er usikker – vi hjelper deg gjerne.
- **Sorte/fargede avfallssekker er ikke tillatt**, da vi skal kunne kontrollere avfallet bedre og unngå feilsortering. I tillegg er sort plast vanskelig å gjenvinne.

Takk for at
du forhåndssorterer
avfallet FØR du
kommer – og husk at
det er totalforbud
mot sorte sekker.

Der defineres det videre hva det skal betales for, og det trekkes klipp per besøk. ROAFiD inneholder et «klippekort» med 12 klipp per år, og det vil knyttes en enkel prismodell til løsningen.

Når innføres det?

ROAFiD vil innføres i løpet av første kvartal 2023, og alle våre innbyggere vil få god informasjon i forkant.

Alle husstander vil blant annet motta et brev som forklarer klippordningen, hva som skjer hvis man bruker opp klippene, samt hvordan man laster ned appen og hvordan den fungerer. Av miljøhensyn håper vi selvsagt at alle som kan, velger appen, fremfor reserveløsningen. Les mer på roaf.no.

Dersom man leverer kun avfallstyper som er gratis, for eksempel en henger med bare hageavfall, vil man heller ikke belastes med klipp.

Før du besøker gjenvinningsstasjonen

Dersom du forhåndssorterer avfallet hjemme, før du kommer til gjenvinningsstasjonen, vil besøket hos oss gå raskt og effektivt og vi unngår køer. Og du, husk å bruke gjennom-siktige avfallssekker.

Ellers vil vi bare få benytte anledningen til å skryte av alle dere som besøker våre gjenvinningsstasjoner, og det er mange. Dere er blide og hyggelige og bidrar til at våre kundeveiledere får en god dag på jobben.

I tillegg sørger dere for at avfall som ikke hører hjemme i restavfallet eller i naturen, som den ødelagte kjelen eller restene etter oppussingen, havner på rett sted og kan leve videre som råstoff i nye produkter. Tusen takk!

Så nå er det bare å glede seg til ROAFiD og ny prismodell er på plass, da blir det enda enklere å besøke en av våre syv gjenvinningsstasjoner.

Velkommen til oss!

« Hvis vi først tror på fakta, så er det eneste logiske å bidra. »

Ståle Grøtte,
ordfører i Rælingen

– Egen beholder til matavfall er en del av løsningen for å nå klimamålene våre

Ordfører i Rælingen kommune, Ståle Grøtte, har hjemmekontor. Barna er på skolen, kona på jobb. Sola skinner gjennom vinduene og gir lys og varme ved stuebordet. Det trengs en tidlig fredagsmorgen, for ordføreren har skrudd av varmen. Men hvordan står det til med sorteringen av matavfall og andre avfallsstyper?

Spisestua er ryddet, men også sparsommelig innredet. Ståle gjør et poeng ut av å ha få ting. Men selv om han helst unngår å kjøpe nytt, produserer familien nok avfall i løpet av en uke. Og hvordan er ordføreren på kilde-sortering?

– Jeg prøver å være god, ler Ståle. Men som ellers i livet er jeg ikke noe

glansbilde. Likevel er jeg personlig opptatt av klima og miljø. Jeg sykler helst til jobben, og da tar jeg med glass- og metallemballasje på veien.

Hjemme skulle Ståle gjerne hatt en større beholder til papp og papir.

– Jeg tror man kan bestille det? Men det har jeg ikke fått gjort ennå. Derfor blir det mellomagring i gangen.

EGEN BEHOLDER TIL MATAVFALL

Avfallsbeholdere er et hett tema om dagen. I tiden fremover skal ROAF innføre en egen beholder til matavfall. Det er noen skeptiske til. Ståle mener det trengs:

– Jeg forstår at noen er skeptiske, men vi har nasjonale miljøkrav, og vi

skal nå klimamålene våre. Tallene viser at vi ikke gjenvinner nok matavfall. Ifølge fagfolkene er en egen beholder til matavfall den klart beste løsningen. Det har kanskje noen krevende sider, men hvis vi skal oppnå målene som stilles til kommunen, må vi gå for den beste løsningen – som også koster innbyggeren minst penger.

MOTIVASJONEN ER KLIMASAKEN

- En enslig innbygger i Rælingen løser ikke klimakrisen på egen hånd, sier Ståle.
- Men hvis vi først tror på fakta, så er det eneste logiske å bidra. Vi har alle et personlig ansvar, da må jeg gjøre så godt jeg kan.

Men han ser også at folk er forskjellige, og at alle ikke nødvendigvis har like muligheter til å bidra.

– Jeg er heldig som kan sykle eller gå til jobb, slikt får en også helsegevinst av. Men noen må bruke bilen. Sånn er det. Selv har vi faktisk bensinbil. Den burde nok ha vært elektrisk. I det minste er det en bruktbil, da.

FREMTIDEN ER GRØNN

Gjenbruk er avgjørende for fremtiden, mener ordføreren. Ikke bare på privaten, men også når det gjelder de større, kommunale tingene.

– Vi har vedtatt en gjenbruksløsning i kommunen. For eksempel når det gjelder bygning. Vi forsøker å ta vare på gamle bygningsmasser – og bygge om – uten at det blir et energisluk. Og vi gjenbruker kontormøbler. Vi har enormt mange ting i en kommune.

Ellers er det ikke lett å spå om fremtiden, mener han. Men noe er Ståle sikker på:

– Vi skal forbruke mindre og resirkulere mer. Da handler det om å tilrettelegge godt slik at barrierene blir små, og jo enklere kildesortering blir, dess lettere er det å gjennomføre.

Ordføreren tar en liten pause og titter rundt seg i rommet.

– Jeg synes det er kaldt her, kanskje på tide å skru på varmen?

Han nikker mot varmepumpen i hjørnet, før han snur blikket mot vinduet og utsikten mot Torva og Nitelva.

– I dag er det fint å bo i Rælingen, avslutter Ståle. Om 20 år skal det være enda bedre.

Når vi innfører nye tiltak eller rutiner, gløder telefonen

Gro Elvhaug (54) har jobbet med kundeservice i ROAF i 20 år. På det meste får hun 100 telefoner og e-poster hver dag, om alt fra manglende tømning og åpningstider, til spørsmål om hvordan ulikt avfall skal kildesorteres.

Man blir nok litt påvirket av å jobbe i en miljøbedrift som ROAF.

– Jeg er nøye med kildesorteringen hjemme, sier Gro. Før ungene flyttet, ettersorterte jeg gjerne avfallet de nettopp hadde sortert.

Gro smiler bak de tre PC-skjermene. Hun utsatte intervjuet til etter telefontiden. For en gangs skyld er det rolig på kontoret.

KILDESORTERINGEN STARTER VED KJØKKENBENKEN

I dag får ikke ROAF inn nok korrekt sortert matavfall, sier Gro og forteller om et tiltak de har gjort for å øke innsamlingen av matavfall:

– Skriv navn og telefonnummer på den grønne posen, ta gjerne et bilde av posen også, før du kaster den som vanlig, og send på mail til poselotteriet@roaf.no. Da er du med i trekningen av gavekort på dagligvarer. Det er veldig populært.

Men selv om lotteriet har hjulpet på resultatene, er det ikke nok til å nå materialgjenvinningsmålene og kravene fra myndighetene.

EGEN BEHOLDER TIL MATAVFALL

ROAF skal innføre en egen beholder

til matavfall. Det skal bidra til økt innsamling og mindre svinn. Men det er jo noen som er skeptiske til det nye tiltaket.

– Her på kundesenteret hører vi nok mest fra de som misliker tiltaket. Folk er bekymret for størrelsen. Kanskje har de bygget et skur, som nå blir for lite. Det er leit. Noen er også redde for at tømning hver 14. dag blir for lite.

Selv bor Gro på Øvre Romerike. Der har de hatt tømning hver 14. dag i lang tid. Og det er ikke noe problem med plassen så lenge man er nøye med kildesorteringen.

– Det fungerer bra. Jeg tenker ikke på det. Det går bare av seg selv.

NYE TILTAK FØRER TIL HENVENDELSER

Det er gjerne når ROAF innfører nye avfallstiltak eller gjør endringer, at Gro kjenner presset på kundesenteret. Men også nye rutiner blir en vane:

– Det roer seg så fort de nye rutinene er etablert. Det tror jeg vil gjelde for den nye beholderen til matavfall også.

Alt du kildesorterer kan bli til nye ressurser.

Innbyggerne har talt

Årets innbyggerundersøkelse for Nedre Romerike gir verdifull innsikt i dagens avfallshåndtering. Undersøkelsen betyr også mye for hvordan vi skal utvikle renovasjonstilbudet fremover. Dette er de viktigste svarene.

Kildesortering er godt innarbeidet

- Nær sagt alle kildesorterer ...
- ... og har gjort det i mange år
- vi vet hva den grønne posen skal inneholde ...
- ... og vi vet hvor vi får tak i den
- vi vet at plast skal i restavfallet

Visste du? En renovasjonsbil kan kjøre 96 meter på ett bananskall!

Halvparten av matavfallet som kastes, både i grønne poser og i restavfallet, er matsvinn. I fjor kastet vi på Nedre Romerike nesten 9000 tonn spiselig mat, noe som tilsvarer vekta til 63 blåhvaler.

Vi kildesorterer fordi ...

- Gjenvinning sparer naturressurser.
- Gjenvinning skaper et bedre miljø for fremtidige generasjoner.
- Kildesortering reduserer mengden avfall som går til forbrenning.

Dette motiverer oss

- Det føles godt å bidra i samfunnet.
- Samfunnet forventer at vi kildesorterer.

Vi gjør det som er enkelt

- Papir er enkelt å kildesortere.
- 8 av 10 kildesorterer papp og papir.
- 7 av 10 kildesorterer elektronisk- og farlig avfall.

Vi sluntrer unna det vanskelige

- Hageavfall og grovavfall er vanskeligst å sortere.
- Bare 43 prosent leverer hageavfall.
- Bare 53 prosent leverer inn grovavfall.

Gjenvinning koster penger

- Tre av fire vet hva det koster å levere avfall på en gjenvinningsstasjon.
- Omtrent halvparten forventer at det skal være gratis.
- De fleste mener 100 kroner er en grei pris.

Visste du? Vi omdanner hageavfall til nyttig og miljøvennlig kompost- og plantejord – fri for brunsnegler og ugress. Den kan kjøpes på stasjonene våre.

Tidsklemma hindrer oss

- 50 prosent synes det tar for lang tid på gjenvinningsstasjonen.
- 50 prosent synes det er for lang reisevei til gjenvinningsstasjonen.

Visste du? Det er gratis å levere hageavfall, farlig avfall, glass- og metallemballasje, tekstiler, elektronisk avfall og papp og papir på våre gjenvinningsstasjoner.

Disse avfallstypene sorteres ofte eller alltid:

Vi spurte innbyggerene om et utvalg tiltak som kanskje kan gjøre at vi kildesorterer mer

- 70% er enig i at ROAF bør tilby henting av avfall hjemme hos folk (bestillingstjeneste).
- 68% mener at egen beholder for flere avfallstypene utenfor egen bolig vil bidra til økt kildesortering.

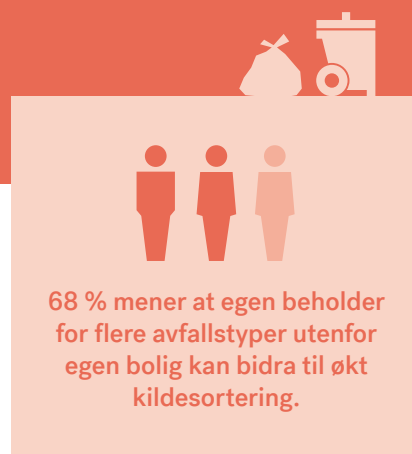
Hva kan hver og en av oss bidra med

- Sørge for at alt matavfall alltid havner i grønn pose.
- Sørge for at papp, papir og kartong kastes i egen beholder.

- Sørge for at emballasje av glass og metall leveres til et returpunkt.
- Sørge for at batterier og annet farlig avfall leveres til en gjenvinningsstasjon eller tilbake til butikk.
- Sørge for at store og tunge gjenstander leveres til en gjenvinningsstasjon.

For husk – i restavfallsposen skal kun det lille som er igjen etter at alt annet er sortert.

Visste du? Innen 2035 skal ombruks- og materialgjenvinningsgraden være på 65 % i henhold til krav fra EU. I dag ligger ROAF på 46,1 %. For å nå dette målet må alle bidra, og kildesorteringsjobben som gjøres blant innbyggerne våre er helt avgjørende.

Egen beholder til matavfall

- Nytt lovkrav fra myndighetene
- Mindre svinn
- Mer effektiv prosess
- Mindre søl i sorteringsanlegget
- System ute = system inne

Som mange allerede har fått med seg skal alle husstander som bor i en ROAF-kommune få en egen beholder til matavfall i grønne poser. Innbyggerne i Enebakk, Lørenskog og Rælingen er først ut, og vil motta sin nye beholder i løpet av 2023.

HVORFOR?

Siden utsortering av matavfall i grønne poser ble innført i januar 2014, kastes fortsatt halvparten av matavfallet i restavfallsposen, i stedet for i den grønne. En egen beholder til matavfall vil føre til mye mindre svinn, med færre ledd i prosessen.

Det blir også mye enklere å avdekke hvem som ikke sorterer matavfall når de grønne posene kastes i egen beholder. I tillegg viser studier at avfallstyper som har en egen beholder ute, oppfattes som en viktigere avfallstype å sortere, også inne på eget kjøkken.

Matavfall er en svært viktig ressurs når den havner på rett sted. Da kan vi produsere miljøvennlig biogass, som erstatter fossilt drivstoff, og kvalitetsgjødsel til dyrkbar mark. Men for å få gjort dette er vi avhengige av nettopp deg.

Den jobben du gjør hjemme på kjøkkenet, når du velger å kaste matavfallet i den grønne posen og ikke i restavfallsposen, den er så mye viktigere enn du kanskje tror.

Matavfall kastes i grønn pose

► **FØR:**
Grønne poser legges i beholder for mat- og restavfall inkl. plastemballasje

► **NYTT:**
Grønne poser legges i egen beholder for matavfall

► Renovasjonsbil henter avfallet og frakter til ROAF

BAKGRUNN

Vi har nylig utført brukerundersøkelser som viser at innbyggerne våre er opplyste og kildesorterer godt. Men vi vet at dere kan bli enda flinkere, og at potensialet for å få mye mer matavfall på rett sted er betydelig.

Dersom vi skal nå kravene fra myndighetene, er vi helt nødt til å gjøre mer. Matavfall er den avfallstypen det kastes mest av, feilaktig i restavfallet, og hvor det er mest å hente. Vi må i fellesskap sørge for at flere av de viktige ressursene som finnes i matavfallet blir nyttiggjort, og ikke går til spille.

En stor undersøkelse utført av Deloitte på oppdrag for ROAF, et eget testprosjekt, samt erfaringer fra andre avfallsselskap, viser at en egen beholder til matavfall vil gi svært gode resultater på materialgjenvinningsgraden.

Vi vet at mange allerede er kjempeflinke til å sortere matavfallet sitt i grønne poser, og som syns det er litt urettferdig at de må få enda en beholder på gårdsplassen. Vi håper likevel dere tar den nye beholderen godt imot og fortsetter den gode kildesorteringsjobben dere gjør. Vi kan få til STORE forbedringer – sammen!

FREMDRIFT

Enebakk blir første kommune ut, og vil få en egen beholder til matavfall vår/sommer 2023. Deretter ruller vi ut i Lørenskog og Rælingen høsten 2023. I øvrige kommuner (Aurskog-Høland, Gjerdrum, Lillestrøm og Nittedal) starter utrulling i 2024. **Alle vil få god informasjon i forkant.**

PRIVATHUSHOLDNINGER

Alle husstander vil få en egen beholder til matavfall, i tillegg til de to man har (restavfall inkl. plastemballasje, og papp, papir og kartong). I den nye beholderen skal man kun kaste matavfall, fortsatt i grønne poser.

NB!

Dersom du må utvide avfallsskuret ditt, eller du har planer om å bygge et, ta høyde for at det kan komme enda en beholder på sikt, så sørg for at du har plass til fire. Det kommer stadig nye krav og føringer fra myndighetene, så det er lurt å være litt i forkant.

ENDRET HENTEFREKVENS

Samtidig som ny beholder kommer, vil også hentefrekvensen endres fra tømning hver uke til 14. dagers-tømning. Vi vil altså hente matavfall i grønne poser én uke og restavfall inkl. plastemballasje uken etter. Henting av papp, papir og kartong forblir uendret.

For de aller fleste vil eksisterende restavfallsbeholder være stor nok, hvis man er flink til å kildesortere alt avfallet sitt. Det er mange avfallsselskap som praktiserer både 14. dagers-tømning og måneds-tømning, og erfaringer tilsier at for de aller fleste er det helt uproblematisk, både når det gjelder plass og lukt.

For dere med fellesløsning

Også borettslag, sameier, hytte-renovasjon, næringskunder og andre med fellesløsninger skal få en separat løsning for matavfall i grønne poser. Dette er imidlertid mer komplekst, da det er mange ulike avfalls løsninger og begrenset plass flere steder.

Vi er nå i gang med kartlegging i de tre kommunene som er først ut i 2023, Enebakk, Lørenskog og Rælingen – og oppfordrer de ulike styrene/kontaktpersoner til å ta kontakt med oss for avtale om befaring. Send en e-post til samfunnsutvikling@roaf.no, slik at vi i fellesskap kan finne den beste løsningen for dere.

ROAF har også en svært god støtteordning for nedgravde løsninger, så dersom ditt borettslag/sameie ønsker å bytte ut gammelt utstyr (containere/beholdere), med mer moderne og effektive avfallsbrønner, ta kontakt med oss.

► **FØR:**
Mat- og restavfallsposer tømmes i mottakshallen til ettersorteringsanlegget

► **FØR:**
Avfallet skyves over på transportbånd

► **FØR:**
Grønne poser skilles fra restavfallsposene ved hjelp av lufttrykk og fraktes videre i fabrikk til egen container

► **NYTT:**
Grønne poser omlastes og fraktes direkte til Den Magiske fabrikk for produksjon av biogass og biogjødsel

Så gjør vi så

... forbereder til jul

1. advent starter mange å pynte til jul. Advents-stjerner, julebelysning og julepynt finnes fram. Lyspærer og batterier må byttes, kaker skal bakes, julekalendere fylles og julegaver forberedes.

Klementiner

// Matavfall i grønn pose

Ikke kjøp flere klementiner enn du spiser! Hvert år får vi inn mengder av uspiste klementiner. Uansett skal skall og evt. råtne klementiner alltid i grønn pose.

Julebelysning og elektronikk

// Elektrisk og elektronisk avfall

Må julebelysningen byttes ut? Alt av elektrisk avfall skal leveres til en av våre gjenvinningsstasjoner eller tilbake til butikk.

Batterier

// Farlig avfall

Nisser som spiller julemusikk, stjerner i vinduet og lysslynger er bare noe av julepynten som bruker batteri. Når batteriet er tomt skal det leveres som farlig avfall. Batterier skal ikke kastes i restavfallet, da det er svært brannfarlig og miljøskadelig.

Snø-/glitterspray og andre spraybokser

// Farlig avfall

Spraybokser skal leveres til en av våre gjenvinningsstasjoner, til en Miljøstasjon i butikk – eller til Miljøbilen, som kjører rundt to ganger i året.

Julekalender

// Kildesorteres etter avfallstype

Julekalendere kan ofte generere en del avfall, men det finnes mange miljøvennlige varianter. Kanskje du kan lage en pakkekalender med ting som barna trenger, eller en julekalender med forskjellige aktiviteter hver dag?

Vi håper du kan vurdere alternativ innpakking, som gråpapir, avis-papir, tekstil o.l. Miljøvennlig, og minst like dekorativt!

når vi...

... feirer jul

Endelig er selve dagen her! Vi pynter med levende lys, åpner gaver og koser oss med god mat og drikke.

Glanset gavepapir og gavebånd

// Restavfall

Glanset gavepapir og gavebånd kan ikke gjenvinnes. Vi håper derfor du kan vurdere alternativ innpakking, som gråpapir, avisapir, tekstil o.l. som er mer miljøvennlig, og minst like dekorativt.

Pappemballasje og gråpapir

// Papp, papir og kartong

Mange leker og andre julegaver er pakket i pappesker. Større kartonger skal alltid flatpakkes. Alt av papir, med eller uten farge og mønster, kastes i beholder for papp, papir og kartong. Dette gjelder f.eks. kraftpapir, naturpapir, avisapir og gråpapir. Husk at det må være rent og tørt.

Merkelapper og julekort av papir, julehefter

// Papp, papir og kartong

Kastes **løst** i beholder for papp, papir og kartong. NB! Hvis lappene/kortene har glitter, gullbelegg el.l. skal de kastes som restavfall.

Levende lys

// Restavfall

I juletiden bruker vi mye levende lys. Stumper av stearinlys kan vi smelte og bruke til å lage nye lys. Det er en fin aktivitet man kan gjøre med barna, og hjemmelagde lys er en koselig gave å få. Ellers kan stearinlys kastes i restavfallet, eller aller helst leveres til en gjenvinningsstasjon, hvor det gis bort til Tyrilys for gjenvinning.

*Takk for at du kildesorterer
og riktig god jul!*

... og rydder etter jul

Juletreet har mistet nålene og alle matrestene er spist opp. Nå skal julen ut av huset!

Juletre

// Gjenvinningsstasjon

Det er gratis å levere juletrær til en av våre gjenvinningsstasjoner etter jul. Har du mye gavepapir og bånd, kan du kaste dette i gjennomslukte avfallssekker og levere inntil to sekker – også helt kostnadsfritt.

Ved- og juletrenett

// Gjenvinningsstasjon

Nett skaper store problemer i vårt etter-sorteringsanlegg, og må derfor leveres til en av våre gjenvinningsstasjoner. Eventuelt klippes i mindre biter før det kastes i rest-avfallet.

Flasker og bokser

// Glass- og metallemballasje

Etter julemiddagen har vi ofte glassflasker og hermetikkbokser som skal kastes. Det som ikke kan pantes skal skylles og tas med til et returpunkt for glass- og metallemballasje.

RIBBEFETT/SMULT (og matrester generelt)

// Matavfall i grønn pose

Tørk av tallerkener, kjeler og stekepanner med tørkepapir – og kast det i den grønne posen. Dette gjelder ribbefett, og sauser av alle slag. Er det mye fett venter du til det har stivnet. Noe fett stivner ikke, bruk da tørkepapir i bunnen av den grønne posen, evt. flere grønne poser utenpå hverandre. Har du større mengder flytende fett, kan du ta med dette til vår gjenvinningsstasjon i Lillestrøm, avdeling Berger.

Januar- kampanje!

**Pant juletreet og lever
et lass avfall gratis!**

Du kan også levere to sekker med bånd og glanset gavepapir, gratis i hele januar.

Endrede dager for henting av avfall i julen

Kjære innbygger!

I juleukene er det helligdager hvor vi ikke kan hente avfall.

Det betyr at mange av våre innbyggere får endrede hentetider enten i forkant, i romjulen eller i forbindelse med nyttår. Sjekk roaf.no for når vi henter avfallet på din adresse. Vi ber alle våre kunder om å la avfallsbeholderne stå framme til vi har vært og tømt dem.

NB! Husk også å måke og strø rundt og foran avfallsbeholderne på hentedagen, slik at våre renovatører klarer å få med seg beholderen. Det må også fjernes snø og is fra topplokk. Det samme gjelder for containere/avfallsbrønner. Det er også viktig å tenke på at renovasjonsbilen kan komme fram når du parkerer bilen i gaten.

Etter nyttår går vi tilbake til vanlige dager for tømning. På roaf.no er det alltid oppdaterte tømmetidspunkter. Vi vil bestrebe oss på at avfallsinnhenting skal foregå så effektivt som mulig, også i julen, og takker for at dere legger til rette, slik at våre renovatører skal få hentet hos alle.

Med ønske om en fredfull jul og et riktig godt nytt år fra alle oss i ROAF!

Åpningstider på våre gjenvinningsstasjoner i julen

ENEBAKK:

Tirsdag 27. desember
og torsdag 29. desember
kl. 13.00-19.00

NITTEDAL:

Tirsdag 27. desember
kl. 13.00-19.00
Fredag 30. desember
kl. 10.00-15.00

AURSKOG-HØLAND:

27.-30. desember
kl. 07.00-13.00

BERGER:

27.-30. desember
kl. 07.00-15.00

FETSUND, SØRUMSAND OG GJERDRUM:

Stengt alle dager.

Det er ordinære åpningstider på alle gjenvinningsstasjoner fra og med mandag 2. januar 2023.

Se film om
ettersorterings-
anlegget på
roaf.no

Hva skjer med plasten du kaster i restavfallet?

Ifølge brukerundersøkelsen vi gjorde i sommer vet de fleste av dere (78 %) at plastemballasje skal kastes i samme pose som øvrig restavfall. Men annenhver innbygger vet ikke hva som skjer med plastemballasjen etter at ROAF har samlet den inn, og det vil vi gjerne fortelle litt om.

Automatisk plastsortering

ROAFs sorteringsfabrikk er blant Europas mest moderne ettersorteringsanlegg for husholdningsavfall.

Plasten du skyller/tørker av og kaster i restavfallsposen, sorteres nemlig automatisk ut av restavfallet inne i fabrikkens vår.

I anlegget åpnes restavfallsposene av en poseåpner, slik at avfallet fraktes videre løst på transportbåndene gjennom fabrikkens. Nærinfrarøde lysstråler gjenkjenner fem ulike

plasttyper, og lufttrykk blåser rett avfall til rett kammer for videre sortering.

På slutten av reisen i fabrikkens samles de ulike plasttypene i hvert sitt bur, før det går videre til ballpressen. Her komprimerer vi plasten, før den skal videre til neste stopp i gjenvinningsprosessen.

Nå blir den ferdigsorterte plasten vasket og kuttet i små biter. Da får vi en råvare (plastgranulat), som blir solgt videre til produksjon av nye plastprodukter, som plastsekker, klær, hagemøbler osv.

På denne måten gir vi avfallet nytt liv, og vi bruker mindre av klodens ressurser når vi skal lage nye produkter.

For å kunne beholde de viktige råvarene som finnes i avfallet i kretsløpet så lenge som mulig, er vi helt avhengige av din hjelp og kildesorteringsjobben du gjør hver dag. Når det gjelder plasten er det ekstra enkelt, for den skal du bare kaste i restavfallsposen. Resten tar vi oss av.

Husk at din innsats er mye viktigere enn du kanskje tror – takk for at du kildesorterer.

Økt plastsortering

Ettersorteringsanlegget vårt har økt plastsorteringen på Nedre Romerike fra **4,5 kg** til **17 kg** per innbygger, og i 2021 ble det totalt sortert ut over **3 544 tonn plast** i anlegget.

Hele 78%

av ROAFs innbyggere vet at plast skal kastes i restavfallet.

BLI MED I POSELOTTERIET

VINN GAVEKORT PÅ DAGLIGVARER PÅ OPPTIL 10.000 KRONER

Skriv navn og nummer på den grønne matavfallsposen. Send gjerne et bilde av den fylte posen til poselotteriet@roaf.no før du kaster den som vanlig. Hver måned trekker vi en vinner av gavekort på 5.000 kroner – i tillegg til ekstratrekninger med gavekort på hele 10.000 kroner. **Bli med du også, da vel!**

ROAF
Romerike Avfallsforedling